

LA LEGALITZACIÓ DE L'ÚLTIMA CASA OCUPADA A ALEMANYA

La Hafenstrasse: El final d'un moviment

Després de sis anys d'amenaques de desallotjaments i conflictes, l'alcalde d'Hamburg va signar un contracte de lloguer amb els ocupants de les cases de la Hafenstrasse. Els sectors alternatius alemanys hi han guanyat.

Josep Pont (Alemanya)

Si passegem pel barri de St. Pauli, a Hamburg, a la ribera de l'Elba, entre el Landungsbrücken de l'antiga estació marítima i el mercat del peix, ens cridaran l'atenció unes cases velles amb murals i façanes pintades amb símbols que van des de estrelles roges i negres fins a un gat enrabiat, ràpidament ens preguntarem què volen simbolitzar aquests murals, qui viu en aquestes cases tan velles i per què aquesta zona està tan deixada pel municipi. És precisament aquí, en aquestes cases de la Hafenstrasse, on després de sis anys de contínues lluites entre el Senat d'Hamburg i els ocupants, s'han convertit els darrers mesos del 87 en el centre d'atenció de l'esquerra alemanya, que han provocat diverses

crisis polítiques al Senat de la ciutat.

Diferents formes d'actuar i d'auto-defensa dels ocupants han portat inclús la Grüne Alternative Liste o GAL —llista electoral de grups verds i alternatius de la ciutat— a freqüents i contradictoris debats sobre les formes de solidaritzar-se amb els ocupants.

També entre els membres de l'SPD —Partit Socialdemòcrata Alemany— hi ha hagut contradiccions internes a l'hora d'actuar legalment en la qüestió de les cases ocupades. A última hora l'alcalde de la ciutat, Dohnanyi, ha rebut el suport de prominents sectors de la branca esquerra de la socialdemocràcia alemanya per la seva forma pacífica d'actuar.

Cronologia dels fets

A la tardor del 81 són ocupades al-

gunes cases de la Hafenstrasse en el barri de St. Pauli. Uns mesos abans ja s'havien ocupat altres cases en la ciutat, que foren desallotjades per la policia 24 hores després de l'ocupació.

A començaments del 82 es dona a conèixer públicament l'ocupació de les cases. Els ocupants envien una carta oberta al senador de la Construcció amb la demanda: «Cap desallotjament, debat sobre la seva utilització i autodeterminació administrativa de les cases». El senat respon encarregant a una empresa constructora el peritatge de les cases amb el resultat: «els costos de renovació de les cases són molt més inferiors que el seu enderrocament i una construcció nova».

El juny del 84 queda definitivament aprovat el pla d'enderrocament de les cases per l'empresa SAGA.

Els primers enfrontaments entre els ocupants i la policia es produeixen al març del 85 quan els inspectors d'edificacions volen examinar els treballs de restauració dels edificis per declarar-los en estat de ruïna, condició per enderrocar-los.

La línia de desallotjament i enderrocada inciativa pel Senat de la ciutat i l'empresa SAGA es manté també el 86. El senador de la Construcció d'Hamburg afirma que les cases seran definitivament enderrocades en acabar els contractes de lloguer al desembre del mateix any. Davant d'aquest ultimàtum es funda per part de diferents organitzacions —la GAL, sectors de l'SPD, el DKP (Partit Comunista Alemany) i grups de veïns— una iniciativa per defensar projectes d'estatge a Hamburg. En un comunicat d'aquesta iniciativa s'exigeix que el Senat canviï la política contra la Hafenstrasse, no desallotge ocupants i impedeixi que la policia hi torni a entrar. A finals de l'estiu, cinc-cents policies entren en les cases per les teulades i detenen una dotzena de per-

Dalt, antena emissora de la «Radio Hafenstrasse». Baix, construcció de barricades al voltant de les cases ocupades:

sones acusades de fer pintades que recorden els deu anys dels assassinats de diversos presos de la RAF.

El 20 de desembre, trenta-cinc organitzacions, grups i iniciatives ciutadanes concentren 12.000 persones a Hamburg, recorren el centre de la ciutat sota el lema: «Solidaritat amb la Hafenstrasse, ni desallotjament ni enderroc de les cases».

Finalment, contracte de lloguer

El fet que a començaments de l'any 87 les cases encara no hagin sigut des-

infracció de les regles, tots els contractes seran cancel·lats. A causa de certes discrepàncies no s'arribarà a firmar, cosa que provocarà una nova crisi política en el Senat, atida especialment pels sectors més conservadors, que exigeixen una línia dura o sigui l'immediat desallotjament per la policia.

El 2 d'octubre un tercer esborrany de contracte torna a fracassar. Cossos especials de la policia es preparen per assaltar les cases —es proposa entrar-hi des de contenidors aixecats amb grups especials, ja que les plantes baixes són tancades—. Immediatament es construeixen barricades que són retirada-

freds cims de l'Himalaya, no puc venir, però penso en vosaltres, en els meus terribles moviments i urpes. *Hönkel, grummel, hönkel, grummel*».

També era corrent sentir «la piscina per als vells és avui tancada al públic, el Senat s'hi vol banyar col·lectivament», o cançons del poble palestí i música punk; tot això barrejat amb antigues cançons del proletariat alemany: «¡treballadors, camperols, aixequen les escopetes!».

Molta gent d'Hamburg havia escoltat aquesta emissora, que, tot i tenir un limitat radi d'acció, havia aprofitat una esclatxa en les ones oficials. Durant l'última fase de la lluita pel manteniment de les cases la ràdio Hafenstrasse emeté regularment.

Amb les paraules «aquesta és l'última emissió. Adéu. Salutacions a l'equip de futbol de St. Pauli. Adéu», es despedia l'emissió com a condició per la firma del contracte de lloguer.

Un grup de persones té previst continuar emetent en el futur legalment. La «iniciativa nova emissió Hafenstrasse» ha obtingut llicència per emetre a través del «Centre d'Hamburg per a nous mitjans de comunicació».

El sanejament de la ciutat

Fins a començaments dels anys 30 Hamburg era una ciutat portuària especialment afectada per la depressió i la misèria, amb un atur desproporcionadament gros i crònic.

És també durant els anys 30, sota el règim nacionalsocialista, quan té lloc d'una manera més ràpida l'enderroc de la part vella de la ciutat amb la finalitat de trencar les connexions entre els seus habitants i en especial entre els treballadors portuaris i els de les drassanes ja que aquí és un focus de resistència contra el règim feixista —cal recordar, però, que aquest procés ja va iniciar-se a començaments de segle—. Així, doncs, en pujar al poder els nazis el 1933, es declarà una vaga general en el port i les drassanes. Pocs mesos més tard començava el trasllat forçós de 12.000 persones de l'antic barri Gängerviertel per evitar posteriors conflictes, amb l'immediat enderrocament.

Paradoxalment els terribles bombardejos durant la segona guerra mundial deixaren Hamburg pràcticament aplanat i crearen les condicions per un nou sanejament.

El nou Hamburg

Amb la crisi econòmica, la ciutat portuària i les drassanes han per-

Les autoritats d'Hamburg tenen prevista la remodelació de la zona portuària de la ciutat.

allotjades és interpretat pels ocupants com un èxit polític. El grup de mediació del conflicte, reconegut per totes dues parts, proposa al Senat una moratòria, o sigui, la renúncia a accions policials, cap desallotjament forçat i nous contractes de lloguer. Les accions policials paren, de moment. Des de començaments d'any es discuteix i prepara en el cercle d'iniciatives de les cases ocupades la idea d'un dia de resistència anomenat «dia X», en el qual es pretén portar a terme gran quantitat d'accions descentralitzades, en part demostratives, en part contra objectes i així intentar fer pressió política contra els responsables. La CDU exigeix l'immediat desallotjament, com la dimissió dels senadors de Justícia i Interior. Les accions tenen finalment lloc el 23 d'abril en diverses ciutats, Amsterdam i Copenhagen entre altres. Els darrers mesos d'estiu estan marcats per la polèmica: l'alcalde presenta un nou contracte d'arrendament. Aquest contracte preveu que a la més mínima

des per 7.000 policies especials provinents d'altres llocs del país. Comissions de l'SPD i FDP discuteixen possibles solucions al conflicte, sense arribar a cap acord. Finalment, l'alcalde d'Hamburg dona l'ultimatum de contracte de lloguer. Aquest és acceptat pels ocupants. Les cases ja són legalitzades, l'única condició del Senat: retirar totes les barricades; policia i representants de les autoritats poden entrar a les cases.

La «ràdio Hafenstrasse»

Amb les paraules «aquí ràdio Hafenstrasse» i amb la internacional en xinès començava a emetre aquesta nova emissora al marge de les emissores oficials. A través d'aquesta emissora es podia escoltar des d'informació alternativa, enquestes, com comportar-se en la comissaria en cas de detenció, fins a on i com construir barricades en el nucli antic. També es podien escoltar salutacions del Yeti: «des dels alts i

portància. El Senat es preocupa de buscar un nou símbol comercial amb què es pugui identificar la ciutat, especialment de cara als 800 anys de la fundació, que aviat es commemoraran.

Per portar això a terme falten tot tipus de conceptes racionals. L'únic que és clar per al Senat i les empreses constructors és l'enderroc de les cases velles i la contrucció d'enormes blocs de ciment. Així, el Senat ha desenvolupat l'anomenat «concepte urbanístic» per al marge nord de l'Elba. Per realitzar-ho s'han pres com a base la reestructuració i reorganització d'altres zones

portuàries del món —Londres, Nova York, Boston, San Francisco, per exemple—. Les experiències d'aquests altres ports es volen simplement implantar a Hamburg, enderrocant tot allò que faci nosa. Es vol, seguint velles tradicions, convertir Hamburg en una monumental *porta del món*, si pot ser, amb altes torres.

El que és clar és que els ocupants no solament ocupen aquestes cases a causa de la greu manca d'habitatges a la ciutat, sinó també per intentar salvar un tros d'un barri tradicional d'Hamburg, i que la seva lluita continuarà. □

FRANÇA, L'ESTAT OCCIDENTAL ON MÉS PES POLÍTIC TÉ L'EXTREMA DRETA

Terratrèmol polític a França

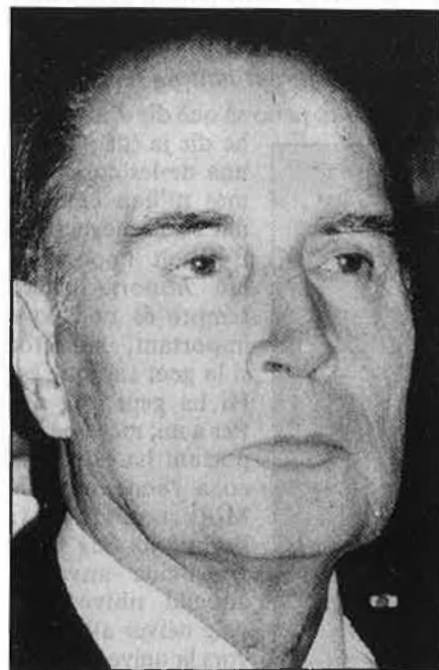
La reelecció de François Mitterrand sembla un fet. Aquest podria aprofitar la victòria per convocar noves eleccions legislatives, cosa que resultaria desastrosa per a les dretes dividides.

Antoni Reig

La reelecció de l'actual president i candidat del Partit Socialista Francès, **François Mitterrand**, per a un segon mandat presidencial de set anys, a la segona volta electoral del 8 de maig, sembla cosa feta. En primer lloc, la correlació de forces sorgida de la primera volta del 24 d'abril així ho indica i, en segon lloc, les enquestes efectuades durant la setmana següent ho confirmen.

A partir del 24 d'abril, les dretes franceses estan dividides en tres grans forces: l'RPR (Reagrupament per a la República) neogaullista, liderat per l'actual primer ministre **Jacques Chirac**; la UDF (Unió per a la Democràcia Francesa), liberal-centrista, que presentava a les presidencials l'ex-primer ministre **Raymond Barre** com a candidat, i el Front Nacional, d'extrema dreta, encapçalat per **Jean-Marie Le Pen**. Aquesta última força s'ha sumat a les dues anteriors, restant-los part important del seu electorat, especialment a l'RPR. El 24 d'abril els resultats van ser els següents: RPR (Chirac), 19,9 per cent; UDF (Barre), 16,5 per cent, i FN (Le Pen) 14,4 per cent.

Com estava previst, Mitterrand i Chirac van passar a la segona volta, pe-

El 8 de maig s'albira triümfant per a Mitterrand.

rò tota l'atenció va centrar-se en els bons resultats obtinguts per Le Pen, que converteixen França en l'estat del món occidental on l'extrema dreta té major pes polític des de la Segona Guerra Mundial.

Chirac ho té tot en contra

La major divisió de les dretes ha afavorit clarament Mitterrand que amb el 34,1 per cent dels vots, se situava comodament de cara a la segona volta com el clar favorit. Chirac, el més perjudicat, amb el 19,9 per cent, ho tenia magre. Fins i tot amb els vots obtinguts per Barre, la suma només dona el 36 per cent. Calen els vots de Le Pen i aquest vol cobrar-los. Chirac no pot

pagar perquè aleshores perdria els vots centristes de Barre, però sense els de Le Pen no té cap possibilitat. Per això diem que la reelecció de Mitterrand sembla segura.

Barre ha demanat votar per **Chirac** i Le Pen va esperar fins a l'1 de maig per pronunciar-se, mentre el minvant Partit Comunista (6,7 per cent) recomanava el vot per Mitterrand, i també el comunista dissident **Juquin** (2,1 per cent). Amb tot, les enquestes pronostiquen que entre un 10 i un 20 per cent dels votants de Barre votaran ara Mitterrand, i també entre un 20 i un 30 per cent dels votants de Le Pen. El mateix pot dir-se de la major part dels vots ecologistes (3,8 per cent) i trotskistes (2,4 per cent).

Les enquestes donen com a guanyador Mitterrand a la segona volta de manera unànime. Els percentatges dels pronòstics se situen entre el 53 i el 57 per cent, mentre que a Chirac se li atribueix entre el 43 i el 47 per cent. Un Mitterrand reelegit segurament aprofitarà l'impuls de la victòria per dissoldre l'actual parlament, amb majoria de dretes, i convocar noves eleccions legislatives, que, amb tota probabilitat, es convertiran en un desastre per a la dreta clàssica (RPR i UDF).

Descomposició de la dreta centrista

Els resultats del 24 d'abril, a més de deixar sorpresa i preocupada la societat francesa i l'opinió pública internacional pel 14,4 per cent de Le Pen, han significat l'inici d'un procés de descomposició de les dretes clàssiques, especialment la UDF. Quatre ex-ministres liberals s'han passat ja al camp de Mitterrand i s'especula que no seran els únics. I, vistes les perspectives existents, es parla de diverses possibilitats. Una seria la desaparició de la UDF, coalició de quatre partits (Partit Republicà, creat per l'ex-president Giscard i ara dirigit per François Leotard, liberal; Centre Democràtic Social, centrista i fidel a Barre; Partit Radical i Partit Socialdemòcrata), passant els seus integrants a l'òrbita del Partit Socialista o de l'RPR. Una altra cosa seria un acostament de la UDF al PS. I una tercera possibilitat és la creació d'un Front Republicà que agrupés socialistes, centristes i algunes personalitats gaullistes que, a més de formar una majoria de govern, es presentaria com una barrera per frenar el creixement de l'extrema dreta.

A grans trets, aquest és el panorama després del terratrèmol polític del 24 d'abril i davant la cita del 8 de maig. □